

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

18 mai 2022

mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecători – Boico Victor, Diaconu Iurie,

examinând, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, admisibilitatea în principiu a recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chisinau, Plîngău Alexandru, împotriva deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 16 iunie 2021, în cauza penală în privința lui,

Nazar Ivan xxxxxxxxxx, născut la xxxxxxxxxx,
domiciliat în xxxxxxxxxxxxxx.

Termenul examinării cauzei:

Prima instanță: 10.11.2020 – 02.03.2021;

Instanța de apel: 22.03.2021 – 16.06.2021;

Instanța de recurs: 24.09.2021 – 18.05.2022.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 02 martie 2021, pronunțată pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, în conformitate cu prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală, Nazar Ivan a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (4) Cod penal și în baza acestei legi, i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de închisoare în mărime de 6 (șase) luni.

Conform art. 90 Cod penal, executarea pedepsei stabilite lui Nazar Ivan a fost suspendă condiționat pe un termen de probă de 2 (doi) ani, dacă, în termenul de probă, condamnatul nu va săvârși o nouă infracțiune și, prin comportare exemplară va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat, obligându-l să nu-și schimbe domiciliu fără consimțământul organului competent, care exercită controlul privind executarea pedepsei.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

2. Prin sentința nominalizată prima instanță a reținut, că Nazar Ivan, la 25 iunie 2020, la ora 20⁴⁰, fiind în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, neavând permis de conducere, contrar prevederilor pct.14 lit. a) din Regulamentul Circulației Rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.357 din 13.05.2009, conform căroră „conducătorului de vehicul îi este interzis să

conducă vehiculul în stare de ebrietate ” și cerințele art.18, art.19, art.33 alin.(1) lit. d) și alin.(3) lit. a) din Legea nr.131 din 07.06.2007 privind siguranța traficului rutier, potrivit căror „conducătorul de autovehicul este obligat trebuie să posede permis de conducere de categoria sau de subcategoria din care face parte autovehiculul, să nu încredințeze autovehiculul unei persoane aflate în stare de ebrietate, să cunoască și să respecte Regulamentul Circulației Rutiere ”, aflându-se la volanul vehiculului și anume motocicletei de model „MT” cu n/î xxxxxxxxxxxx și deplasându-se pe str. Dimitrie Cantemir 21, or. Cricova, mun. Chișinău, s-a tamponat într-un automobil de model „Ford Fusion” cu n/î xxxxxxxxxxxx.

În cadrul examinării accidentului rutier, numitul Nazar Ivan, fiind suspectat în conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică, dintâi a fost supus testului cu alcool tester Drager, fiindu-i stabilită concentrația vaporilor de alcool în aerul expirat de 1,05 mg/l, apoi a fost condus la IMSP Dispensarul Republican de Narcologie din str. Petru Rareș 32, mun. Chișinău, unde, în cadrul examinării medicale în vederea stabilirii stării de ebrietate și naturii ei, conform procesului-verbal nr.8502 din 25.06.2020, i-a fost stabilită concentrația de alcool în sânge de 2,03 g/l și concentrația vaporilor de alcool în aerul expirat de 1,10 mg/l, ceea ce constituie, în ambele cazuri de examinare, stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat.

Acțiunile lui Nazar Ivan au fost calificate în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal - *conducerea mijlocului de transport de către o persoană care se află în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat săvârșită de către o persoană care nu deține permis de conducere.*

3. Sentința nominalizată a fost atacată cu apel de către procurorul în Procuratura Chișinău, oficiul Principal, Buinovski Daniela prin care a solicitat casarea parțială a sentinței, pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, recunoscându-l pe Nazar Ivan culpabil de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (4) Cod penal, cu stabilirea pedepsei sub formă de 8 luni închisoare în penitenciar de tip semiînchis.

3.1 În motivarea apelului acuzatorul de stat a invocat că:

- pedeapsa aplicată inculpatului este greșit individualizată, neproporțională faptei și pericolului social al infracțiunii, iar aplicarea pedepsei cu suspendarea condiționată a executării pedepsei conform prevederilor art. 90 Cod penal - lipsită de temei juridic și neargumentată;

- prima instanță nu a ținut cont de scopul pedepsei care primordial trebuie să restabilească echitatea socială și să prevină săvârșirea de noi infracțiuni atât din partea condamnatului cât și a altor persoane. Aplicarea unei pedepsei mai blânde, va duce la încurajarea pe viitor a săvârșirii infracțiunilor similare și de către alte persoane;

- consideră că pedeapsa aplicată față de inculpatul Nazar Ivan, prin sine nu v-a contribui la realizarea scopului pedepsei penale și anume

corectarea și reeducarea persoanei care a comis infracțiunea, precum și curmarea și prevenirea săvârșirii de noilor infracțiuni, din partea acestuia.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău, din 16 iunie 2021, a fost respins ca fiind nefondat apelul procurorului, și menținută fără modificări sentința Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 02 martie 2021, privindu-l pe Nazar Ivan.

4.1. Instanța de apel a stabilit că, prima instanță a respectat prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, mai mult, a reiterat că inculpatul a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire, s-a căit sincer de cele comise, are doi copii minori la întreținere, infracțiunea comisă face parte din categoria celor ușoare, ținând cont de scopul pedepsei penale, că condamnatul anterior a comis o infracțiune similară antecedentul penal nefiind stins, instanța de fond justificat a considerat necesar aplicarea în privința lui Nazar Ivan unei pedepsei penale sub formă de închisoare, cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

În continuare, a apreciat că argumentele procurorului invocate în apelul depus, declarative, or acuizarea nu a prezentat careva argumente certe și exemplificate care ar combate concluzia că în speță pedeapsa aplicată nu poate fi suspendată condiționat, relevant fiind că materialele cauzei conțin informații certe ce susțin opinia primei instanțe și anume, efectele circumstanțelor atenuante și agravante, circumstanțele concrete ale cauzei, persoana și vârsta inculpatului Nazar Ivan, care nu prezintă un pericol pentru societate, pentru a restabili echitatea socială și a preveni săvârșirea de noi infracțiuni, atât din partea inculpatului, cât și a altor persoane, astfel, corectarea și reeducarea inculpatului este posibilă cu stabilirea acestuia a unei pedepse sub formă de condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chisinau, Plîngău Alexandru, prin care invocând incidența **pct. 6) și 10)** a dispozițiilor alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, a solicitat casarea parțială a deciziei, cu pronunțarea unei noi hotărâri, de menținere a pedepsei închisorii stabilite prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 iunie 2021, cu excluderea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal.

5.1 În susținerea recursului procurorul invocă:

- consideră greșite concluziile instanței de apel în partea individualizării pedepsei stabilite inculpatului Nazar Ivan și în contradicție cu probatoriul administrat la etapa urmăririi penale și cercetării judiciare, neconforme scopului legii penale și principiului individualizării răspunderii penale și pedepsei penale, fiindu-i menținute aplicarea prevederilor art. 90

Cod penal, în situația în care inculpatul anterior a fost condamnat pentru o infracțiune similară;

- instanța de apel era obligată, să se expună asupra motivelor invocate de acuzatorul de stat în apel, precum că inculpatul anterior a fost judecat pentru o infracțiune similară, soldată cu producerea unui accident rutier, fapt ce denotă pericolul social sporit, cauzat în urma comiterii infracțiunii;

- după comiterea infracțiunii prevăzute de 264¹ alin. (4) Cod penal, comise la 25.06.2020 în cadrul căreia a comis accidentul rutier, la data de 24.07.2020 comite o nouă infracțiune prevăzută de art. 264¹ alin. (4) Cod penal, fapt prin care a fost condamnat prin sentința din 24.11.2020.

6. La recursul declarat, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință avocatul Bantîș Victor în numele inculpatului, care pledează pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat, menționând că nu se încadrează în prevederile art. 427 Cod de procedură penală.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei vizate.

Conform dispoziției art.432 alin.(2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Potrivit practicii judiciare constante, erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică, dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Colegiul penal atestă din conținutul cererii de recurs că, acuzatorul de stat invocă în calitate de temeuri pentru casarea deciziei instanței de apel art.427 alin.(1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, și anume când, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazurile, când: 6) *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, sau când* 10) *s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Având în vedere argumentele recursului, Colegiul penal relevă că, sub aspectul acestor temeuri de casare, procurorul consideră că instanțele de fond neîntemeiat i-au stabilit inculpatului Nazar Ivan o pedeapsă cu suspendarea condiționată a executării acesteia în temeiul art.90 Cod penal.

Revizuiind conținutul deciziei recurate prin prisma criticilor invocate în recurs, Colegiul constată că instanța de apel a constatat și a apreciat corect circumstanțele de fapt și de drept, cât și referitor la stabilirea pedepsei inculpatului, în strictă conformitate cu prevederile art.art.61, 75-78 și 90 Cod penal.

Cu referire la dezacordul procurorului cu aplicarea de către prima instanță a suspendării condiționate a executării cu închisoare și menținerea acestei soluții de către instanța de apel, Colegiul penal ține să sublinieze, că în conformitate cu art.90 alin.(1) Cod penal, dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, **ea poate** dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând numaidecât în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și termenul de probațiune.

La caz, analizând hotărârile emise, Colegiul penal atestă că, atât prima instanță cât și instanța de apel au indicat motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei, argumentând corect și complet respectiva soluție prin prisma gradului de calificare a infracțiunii, a pedepsei prevăzute de sancțiunea art. 264¹ alin.(4) Cod penal, care prevede pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității de la 200 la 240 de ore sau cu închisoare de până la 1 an, precum și procedura de examinare prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală care a influențat reducerea limitelor de pedeapsă precum și a personalității inculpatului Nazar Ivan și atitudinii acestuia față de faptele comise.

Astfel, opozant celor invocate de recurent la capitolul efectuării unei individualizări greșite a pedepsei aplicate în privința inculpatului, care nu va atinge scopul pedepsei penale, instanța de recurs relevă, că în cazul săvârșirii unei infracțiuni, instanța de judecată este singura în măsură să înfăptuiască nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis infracțiunea, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Pedeapsa aplicată inculpatului trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, potrivit art. 61 Cod penal, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială.

În același rând, instanța de recurs menționează că, conform alin. (1) art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i

se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului Cod. Așadar, persoanei declarate vinovate trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată, iar după caz, instanța este în drept să aplice și prevederile părții generale a Codului penal, în special a dispozițiilor art. 90 Cod penal.

În cauza suspusă judecării, prima instanță, la cererea inculpatului Nazar Ivan a judecat cauza în procedura prevăzută de art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

Respectiv, după ce a stabilit pedeapsa potrivit tuturor criteriilor generale de individualizare a pedepsei, continuând operațiunea de individualizare cu privire la săvârșirea infracțiunii, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, instanța de judecată poate dispune suspendarea executării pedepsei aplicate vinovatului.

Astfel, constatarea condițiilor și cerințelor prevăzute de lege, și stabilite în respectiva speță, conferă instanței de judecată posibilitatea ca, pe lângă stabilirea cuantumului pedepsei, să se pronunțe și asupra modului de executare, iar dezacordul părții acuzării în acest sens exprimat prin recursul ordinar declarat cu invocarea prezenței erorii prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, nu este întemeiat, întrucât din analiza procedurii de stabilire a pedepsei și modului de executare efectuat de către instanța de apel, Colegiul penal a stabilit că această procedură a fost efectuată fără careva derogări de la normele legale, motivele acuzatorului de stat din recursul declarat fiind vădit neîntemeiate.

Condițiile privind acordarea suspendării condiționate a executării pedepsei prevăzute de art. 90 Cod penal se referă la: pedeapsa aplicată și natura infracțiunii, circumstanțele cauzei și persoana infractorului, aprecierea instanței că scopul poate fi atins și fără executarea acesteia.

Derivând din condițiile ce vizează pedeapsa aplicată și natura infracțiunii prevăzute în alin. (1) și alin. (4) art. 90 Cod penal, se atestă faptul incidenței acestora la prezenta speță și anume că este stabilită o pedeapsă cu închisoare pentru o infracțiune gravă săvârșită din imprudență ce nu depășește 7 ani, și nu este una ce se atribuie la infracțiuni deosebit de grave sau excepțional de grave, precum nu este prezentă și nici recidiva periculoasă sau deosebit de periculoasă.

Astfel, Colegiul penal apreciază că, argumentele recurentului în această parte sunt declarative și neîntemeiate, și nu pot răsturna raționalitatea modului de executare a pedepsei cu închisoare, stabilit de către prima instanță.

În contextul celor expuse mai sus, Colegiul penal reține că, la stabilirea pedepsei inculpatului Nazar Ivan, pentru infracțiunea comisă, instanța de apel nu a comis erori de drept ce ar afecta soluția, pedeapsa aplicată și modul

de executare a acesteia fiind corect stabilite, cu respectarea exigențelor legii, iar alegațiile procurorului în respectiva parte sunt vădit neîntemeiate.

Or, după cum sa stabilit, din conținutul deciziei instanței de apel, rezultă cert motivele pentru care a fost menținută sentința, instanța de apel respectând și prevederile art.art.414 alin.(1), (5) și 417 alin. (8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul acuzatorului de stat, aceasta cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată, așa cum este indicat în **pct. 4.1.** din prezenta decizie, motivare pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin.

În cazul în care instanțele de fond și-au motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările, care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției acestor instanțe (hotărârile CEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei).

În continuare, relevant la caz, Colegiul penal constată și faptul, că temeiurile invocate de către recurent, au constituit obiect de examinare la judecarea cauzei în instanța de apel, și asupra acestora instanța judecătorească s-a expus argumentat în hotărârea pronunțată.

Colegiul penal subliniază că, potrivit jurisprudenței CtEDO nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de instanțele inferioare. Or, în cazul în care acestea și-au motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările, care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției acestor instanțe (hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei).

Reieșind din cele expuse supra, Colegiul penal remarcă, că instanța de apel și-a argumentat hotărârea în sensul menținerii aplicării art. 90 Cod penal, corect ajungând la concluzia că corectarea și reeducarea inculpatului este posibilă fără izolarea acestuia de societate și va atinge scopul restabilirii echității sociale. În aceste condiții instanța de recurs consideră, că n-a fost constatată prezența în speța examinată a unei erori de drept, care ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate, deoarece instanța de apel n-a admis o eroare gravă de fapt, care ar afecta soluția acesteia.

Din considerentele expuse, Colegiul penal conchide că, temeiurile de casare prevăzute la art.427 alin.(1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, nu sunt incidente speței, hotărârea atacată fiind legală și întemeiată, iar recursul procurorului urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chisinău, Plîngău Alexandru, împotriva deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 16 iunie 2021, în cauza penală în privința lui *Nazar Ivan xxxxxxxxxxxx*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **16 iunie 2022**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Boico Victor

Diaconu Iurie